

fahs

FAHS NUMMER 3 NOVEMBER 1995

Hybris og Nemesis

Skriftudvalget udviste øjensynlig *hybris*, der betyder overmod, da man annoncerede en rettidig udgivelse af årbog 1995, som skulle omhandle Lynæs-kunstnerne. Og følgelig blev ramt af *Nemesis*, der betyder tilskikkelse og er personificeret som græsk skæbnegudinde, der hjemsøger de mennesker, der hæver sig højt og bliver et udtryk for gudernes misundelse over alt for stor lykke.

Glade og lykkelige var skriftudvalget i alle tilfælde ved udsigten til en god, gedigen, anderledes og rettidig årbog 1995. Alle aftaler var behørigt på plads allerede sidste år. Men ak, disse holdt ingenlunde. Skriftudvalget har derfor besluttet at udsætte udgivelsen af årbogen til foråret 1996. Følgende artikler er foreløbig optaget i denne: Annie Christensen: Frederiksborghaven og Bent Waagepetersen: Et hus i Espergærde og dets historie gennem 100 år.

Dette nummer af FAHS er iøvrigt det sidste i år, og understreger på beklagelig vis, at redaktionen stadig mangler stof. Vi har ganske vist modtaget en del artikler efter vore tidligere beklagelser, men meget af dette stof har enten været for omfangsrigt eller vort lokalområde uvedkommende. Vi håber inderligt, at det fra 1996 og fremover vil lykkes os at bringe de sædvanlige fyldige 4 numre om året.

Med disse ord vil jeg i god tid ønske alle en rigtig glædelig jul samt et lykkebringende nytår.

Kenno Pedersen, formand

fahs

REDAKTION

Lars Bjørn Madsen
Eva Deichmann

FAHS er medlemsblad for Frederiksborg Amts Historiske Samfund og udkommer 3-4 gange årligt. Artikler til bladet sendes til FAHS, sekretariatet, Helsingør Kommunes Museer, att. Lars Bjørn Madsen, Hestemollestræde 1, 3000 Helsingør. Telefon: 4921 0098. Medlemskab og kontingent: Helsingør Teaterforening, Havnepladsen 1, 3000 Helsingør. Telefon: 4920 0811

FAHS * NUMMER 3 * NOVEMBER 1995

Tryk: A-print, Espergærde.
Lay-out, sats og
tilrettelæggelse:
Helsingør Kommunes
Museer.

Aarbøger

udgivne af

Frederiksborg Amts historiske Samfund

I oktober 1990 holdt vi et udsalg af vort store lager af årbøger. Det tærede behageligt på beholdningen, men ikke nok. En betydelig kapital ligger nemlig i disse årbøger, der i tid strækker sig tilbage fra 1913 til i dag, hvorfor vi har valgt at gentage udsalget i år. Mange er udsolgt og af mange er der kun få eksemplarer tilbage, men de hurtige kan nå at sikre sig de årbøger, som omtales i det følgende. Bøgerne kan købes på Helsingør Bymuseum, Sct. Anna Gade 36. Åben daglig kl. 12-16. Tlf: 49 21 00 98.

Årbog 1913 kr. 25,-

Om Ferskvandsfiskeriet i Nordsjælland omkring Aar 1700, Frederiksværks Skolevæsen i ældre Tid, Kong Karl X Gustavs Besøg paa Frederiksborg, Den forsvundne Landsby i Gribskov - en efterskrift. 90 sider.

Årbog 1917 kr. 25,-

Lektor Povl i Helsingør, Bispevisitationer i Hillerød-Herløv Pastorat 1741-1847, Møllevangens ophævelse paa Kronborg Distrikt, Landsbyen "Skoven" i Horns Herred, Bidrag til Gillelejes historie, Meddelelser fra og om Frederiksborg Amt. 96 sider.

Årbog 1921 kr. 25,-

Peder Herslebs præsteaar i Hillerød-Herlev 1718-25, Til ryttergodsskolerens forhistorie, En stridbar provst, Nogle afsnit af et dansk provinsblads historie, Lidt om Esrom Kloster, Chr. Faber og "Grandskoven" ved Gilleleje. 134 sider.

Årbog 1927 kr. 25,-

Lorenz Tuxen, Skovene i Hørsholm Sogn indtil 1851, Landsbyhaven, En Hornbæk-Fiskers Optegnelser, Den sidste Kroningsfest i Danmark. 188 sider.

Årbog 1928 kr. 25,-

Fredensborg Slot-Bygningshistorien: Østrup, Fredensborg i Frederik IV's Tid, Fredensborg under Christian VI og Frederik V, Fredensborg som Enkesæde for Dronning Juliane Marie, Hovedbygningen, Marskalhuset, Det 18de Aarhundrede, Den nyere Tid. 130 sider.

Årbog 1929 kr. 25,-

Nordsjællands Helligkilder; Forord, Indledning: Essekilde, Daniels Kilde, Klamrehøj Kilde, Sandporte Kilde, Tumlinge Kilde, Kolde Kilde, Kong Haagens Kilde (Kildekrog), Ølands Kilde (Esbønnerup), Knevlekilde,

Thekilde, Sibbekilde, Hvide Kilde, Grønne Kilde, Magdalene Kilde (Nøddebo), Frue Kilde, Ravnekilderne (Saltrup), Korsbjerg Kilde, Hvilebakkekilde, Bodils Kilde, Rødkilde, Krogkilde, Nordkilde, Rødkilde (Græsted Sogn), Oererkilde, Ravnebjergkilderne, Salekilde, Rødkilderne (Blidstrup Sogn), Lovkilde, Snokilde, Bendts Kilde, Tofte Kilde, St. Helene Kilde. 60 sider.

Årbog 1930 kr. 25,-
 Stænderdeputerede fra Frederiksborg Amt 1834-1848; 1ste Købstadsdistrikt, 2det Købstadsdistrikt, 1ste Landdistrikt, 3die Landdistrikt, Toves Trylsering og Kong Valdemars vilde Jagt,

Fra Birkerød Præstegaardshave. Illustration fra årbog 1927; Johs. Tholle: Landsbyhaven.

Kr. Kongstad. 210 sider.

Årbog 1932 kr. 25,-
 Sagn og Overlevering om Oldtidshøjene i Frederiksborg Amt, Lidt om Esrom Sagn, Om Haver og Havedyrkning i Byerne, Danevirkevisens Tonedigter, Major Morten Berntsen Mauls og Dorothea Wilsters Vielse i Tikøb Præstegaard 1698. 116 sider.

Årbog 1934 kr. 25,-
 Kronborgs Restaurering og det gamle Krogen Slot, Frederiksborg Amts

Kirkeklokker. 122 sider.

Årbog 1935 kr. 25,-

Helsingørs Færgelav især i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, Flora og Folketro især i Nordsjælland. 117 sider.

Årbog 1936 kr. 25,-

Sagn og Overlevering om Oldtidshøjene i Horns Herred, Slaverevolten paa Kronborg 1785, Den helsingørske Krigsretsskandale 1857-58, Fogedgaarden i Tisvilde, Helene Kilde Blokes Penges Uddeling, Udgravningen af Æbelholt Kloster, Fund af Lægeinstrumenter fra Æbelholt Kloster, Karl Hude, P. Petersen. 145 sider.

Årbog 1941 kr. 25,-

Geniet fra Nellerød, Sommer i en By i Nordsjælland, Livet omkring Stenholt Vandmølle i 1820'erne, Vandbygningsarbejder ved Frederiksborg, Kronborg Fæstnings Aflevering fra Svenskerne 1660, Da Kvægsygen kom til Slangerup, Barnet der blev døbt med Øl, En Marie Grubbe i det nittende Aarhundrede fra Mols og Nordsjælland. 124 sider.

Årbog 1943, 1. halvbind kr. 25,-

Nordsjælland i de ældste Tider, Lidt om Jørlunde Kirkes Bygningshistorie, Kregme Kirke, Om Nordsjællands Klostre, Søborg, Gurresagn, Helsingør og Kronborg, Frederiksborg, Hillerød, Slangerup og Frederikssund, Frederiksværk og General Classen, Dagligt Liv i en gammel Købstad, side 3-160.

Årbog 1944, 2. halvbind kr. 25,-

Jægerspris Slot og Gods, Hørsholm, Fredensborg i Christian den Niendes Tid, Gamle nordsjællandske Industrier, Om Landboforhold og Bondereformer i Nordsjælland, Dagligt Liv paa Landet, Fiskeriet, Nordsjællands Samfærdsel, Nordsjællands Skolevæsen gennem Tiderne, Træk af det aandelige Liv i Nordsjælland, Fra Nordsjællands Skove, Tisvilde Hegn og nærmeste Omegn, Lidt om de nordsjællandske Søer, Nordsjællands Plante- og Dyreverden historisk belyst, Lidt om Nordsjællands administrative Inddeling, Navneliste, Billedfortegnelse, side 161-390 (øvrige sider: se 1. halvbind).

Årbog 1945 kr. 25,-

Oldtidsvejen over Tibirke Ellemose, Erindringer fra Hoveltegaard 1867-1869, Da Havreholm var Fabriksby, Kongevejen København-Hillerøds Historie, "Mathildevejen", Kilsteder til Frederiksborg Historie. 117 sider.

Årbog 1946 kr. 25,-

Købmand Andreas Heegaard i Slangerup, Sophienberg Slot, En folkløris-tisk Bemærkning til Fru Heibergs Erindringer, Peter Petersen Fyhn, Havreholm Papirmølle omkring Midten af 19. Aarhundrede, Kilsteder til Frederiksborgs Historie Anden del, Lektor H. Boisen. 158 sider.

Årbog 1947 kr. 25,-

Hillerødborgerne paa Christian IV's

Tid, Træk fra Slagslunde-Ganlose Pastorats Fattigvæsen 1803-26, Valgene til den grundlovgivende Rigsforsamling i Frederiksborg Amt den 5. Oktober 1848, Orkanen 1852 Indsamling i Anledning af den store Ulykke for Halsnæs-Fiskerne, Havelsegaards Historie, Om Kalkmalerier og Altertavle i Birkerød Kirke, En ulyksalig degn i Ølstykke, Digteren Balthasar Bang og Hans Hustru. 136 sider.

Årbog 1948 kr. 25,-
Æbelholt-Studier, Kloak eller helligt Vand paa Æbelholt Kloster. 150 sider.

Årbog 1949 kr. 25,-
Nogle offerfund fra nordsjællandske moser, Nogle undersøgelser ved Nørre Herlev Kirke og dens Romanske Taarn, Den nordsjællandske Borg Langsohus, Et dødsboskifte i Hillerød paa Frederik III's tid, Øvre Værebros Mølle, En nordsjællænders oplevelser i 1848, Tikob Kommunes historiske samling. 140 sider.

Årbog 1951 kr. 25,-
Grønholt Voldsted, Ølsted Kirke, Et præstedynasti i Græsted-"Schwerne", Hulerød-Dronningens Mølle, Ringsted og Ewald. 109 sider.

Årbog 1952 kr. 25,-
Flynderborg, Den gamle Værebros, Skibby Kirke, Af Skibby sogns præstehistorie, Kirkeskibe i Frederiksborg Amt, Om skovarbejdernes organisationsforhold. 129 sider.

Den gamle bog ved Mathildevejens begyndelse. Illustration fra årbog 1945; E.O. Errebo-Knudsen: Mathildevejen.

Årbog 1953 kr. 25,-
Bastrup Stenhus, Esbonnerup Kirke, Helsingørs handel på Christian IV's tid, Fruebjergmoderne, Fenwick-brevene, Fra bogens verden, Beretning om samfundets virksomhed 1952-53. 142 sider.

Årbog 1955 kr. 25,-
Fund af middelalderligt pottemagerværksted i Farum Lillevang, Draaby Kirke - nogle blade af dens historie, Esrom Kloster som stutrerigård, En

borger i Helsingør på Christian IV's tid, Helsingørs møller og møllere, Borgmester Bertel Biørnsen, Den ældste torlægning af Soborg Sø, En dansk-englisk kulturgesandt om Helsingør og Kronborg for 130 år siden, Posttyveriet i Rudeskov i 1845. 140 sider.

Årbog 1956 kr. 25,-

Nive Mølle og Jellebro - to bopladser fra Ertebølletid ved Nivå, Humlebæk Havns historie, En handelsslægt fra sundtoldstiden, Frederiksborg Amts historiske Samfund 1906-56. 120 sider

Årbog 1957 kr. 25,-

Forord, Naturfredning i Nordsjælland, Fredningsvæsenet, En almindelig fredningssags gang, Fredninger efter tinglyst plan og efter stiloven, Natur og bebyggelse, Bakker og dale, Skovene, Krat og åbent land, Kyster og strande, Søerne, Veje og vandløb, Parker og alléer - det enlige træ, Fortegnelse over naturfredninger i Nordsjælland. 162 sider.

Årbog 1958 kr. 25,-

Naturfredning i Frederiksborg Amt: Forord, Naturfredning i Nordsjælland, Fortegnelse over naturfredninger i Nordsjælland. 156 sider.

Årbog 1966 kr. 25,-

Udskiftningen af krongodset i Nordsjælland. 109 sider.

Årbog 1971 kr. 25,-

Humlebæk Fiskerleje: Indledning, byen, husene, beboerne, havnen, hav-

nejorden, Louisiana, kirken, kroen, Krogerup, fiskeri, kadrejeri, ufredstider, livet i lejet, noter, Foreningsmeddelelser. 162 sider.

Årbog 1972 kr. 25,-

Belgierne i Hellebæk, Thalia i Fredensborg. 74 sider.

Årbog 1974 kr. 25,-

Borgerne og billedkunsten på Christian IV's tid: kunsten og folket, billeder i skifter fra Helsingør 1621-1660, boer i Helsingør 1621-1660 som indeholder billeder, litteratur, kilder og register over personnavne. 188 sider.

Årbog 1975 kr. 25,-

Johan Gottfried Winckler - Frederiksværks kobberstikker, Den lille landbokommision og indførelsen af arvefæste på krongodset i Nordsjælland, Strejftog i et gammelt hus' historie, Helsingør Patentophalings-bedding. 102 sider.

Årbog 1976 kr. 25,-

Helsingør Rådhus: Indledning, Det gamle Rådhus, Torv-byting-rådhus, fængselsvæsen, stænderforsamlingens stilling til fængselsvæsenet, Helsingør Rådhus med arrester, arrestsagen begynder, men trækker ud, foreløbig betænkning, et helt nyt rådhus? Nye oplysninger kræves, Crone bliver byfoged og politimester, de overvundne myndigheders stilling, arkitekten, Seidelin og Crone, komiteens endelige forslag, byggeriets finansiering, første skatteydermøde, byggeriet indledes,

midlertidige lokaler, tårnet nedrives, hele det gamle rådhus nedrives, andet skatteydermøde, mindetavle m.m., komiteen og arkitekten, midlertidig arrestordning, bygningens opvarmning, uheld og rygter, vurderinger af bygningen, det nye rådhus, arrestbygningen, rådhuset tages i brug, regnskabet, slutningstanker, noter. 88 sider.

Årbog 1977 kr. 25,-

Forord, Barndomserindringer, Mit levnedsløb Helsingør, Sommerminder fra et hornbæk hjem, En landsbysmedesøns erindringer efter 1889, Helsingør omkring 1910 Marketendergården, Erindringer fra en svunden tid, Tidsbilleder og oplevelser fra Helsingør, Af en landbodrenns levned.

Nekrolog over Carl Petersen, Register over Person- og Stednavne til årboerne for 1972, 1973, 1974, 1975. 175 sider.

Årbog 1978 kr. 25,-

Hornbæk i historieklip: Landskab og naturforhold, Fiskerlejet opstår tiden indtil omkr. 1500, Svingende konjunkturer tiden 1500-1800, Under søkrigen 1807-14, De første årtier efter søkrigen, Opbrudsårene efter midten af 1800-tallet, Hornbæk som ferieland, Damptærskemaskinen, Landliggere, Erindringer fra Helsingør, Da husene på skrænten brændte. 131 sider.

Årbog 1979 kr. 25,-

Græse by og sogn, Funkevang - Funke-mor, Fantasiens ø, Det gamle hotels brand, En maskinarbejders erindrin-

ger, Om bjergelaget i Aalsgaard og en hel del andet, Bydreng i Helsingør omkr. 1. Verdenskrig. 105 sider.

Årbog 1980 kr. 25,-

Hornbækfiskeren Lars Kuhlmanns betretninger 1880-1897, På besøg hos den gamle træskomand, Bogtrykkerlærlingen der aldrig blev bogtrykker, Datidens kolerum eller om at ise, Et offerkar fra bronzealderen, "Known in Danish History as Skydehøjsgaarden", Esrom Klosters middelalderlige landsbyer i Grib Skov og deres indvånere, En kortvarig episode i Hillerødegns forhistorie. 88 sider.

Årbog 1982 kr. 65,-

Højskolerne i Frederiksborg Amt, Kalkgravningen i terkelskov, Kirketyven der blev slave på Kronborg og urmager i Tikøb, Noget om Foreningen "Frem" og dens forenings- og forsamlingshus i Snekkersten, Om oprettelsen af de første skytteforeninger i Frederiksborg Amt samt deres betydning og senere udvikling indtil 1954, Stenaldergrave ved Sjølsø. 105 sider.

Årbog 1983 kr. 65,-

Forord, Barndom på Frederiksborg, Ûre og urmageri i Frederiksborg Amt, En sag om hjemmebrænding for 200 år siden, Mageaas Højskole. 94 sider.

Årbog 1984 kr. 65,-

Et fattigbarn på privatskole, Pantelånere i Helsingør, Komiteen for Hornbæk Havn 1872-1878, Omkring en gammel film fra Helsingør, Frk.

Kulmile. Træsnit af Anne Marie Mejholm i årbog for 1987. Kulsvierlandet.

Svedstrups private skole i Mørdrup, Nogle livserindringer, Frederiksborg Amts Museumsråd. 97 sider.

Årbog 1985 kr. 80,-
Besættelsestiden i Frederiksborg Amt: Hverdagen side 8-59, Modstanden side 60-104, Befrielsen side 106-136. ill., 136 sider.

Årbog 1986 kr. 80,-
En fodtur i Horns Herred 1869, Minder fra en fodtur i Horns Herred juli 1869, Pension Sølhøj i Hornbæk, Niels Christian Larsen (Fløjte Niels) musiker og barber i Frederikssund, Kronborgs Fæstningsværker, Formandsberetningen, Mindeord over P. Chr. Nielsen. 90 sider.

Årbog 1987 kr. 100,-
En bog om kulsviere og milebrænding

i Nordsjælland med træsnit af Anne Marie Mejholm. 193 sider.

Årbog 1988 kr. 100,-
Landboliv i Nordsjælland gennem 200 år: Frederiksborg Amt i tiden omkring landboreformerne, Ude på landet - på strejftog blandt Tikobegnens små og store landbrugere, Fra bonde til borger træk af udviklingen på Hørholmegnen, Kajerød hvad er det? Det lille familiebrug arbejdskraftens organisering og familielivet på husmandsbrug i Nordsjælland 1870-1980, En husmands- og håndværkerslægt på Laugo Overdrev, Frederiksborg Amts Historiske Samfund. III., 139 sider.

Årbog 1989 kr. 100,-
Esrum Klosters godsdrift fra klosterets grundlæggelse til omkring 1400: Indledning, Benediktinertiden, Tiden omkring 1151-1158, Tiden omkr. 1158-1178, Tiden omkr. 1178-1228, Tiden omkr. 1230-1300, Tiden omkr. 1300-1350, Tiden omkr. 1350-1400, Konklusion, Kortillustrationer, Noter, Det højmiddelalderlige godssystem og dets afvikling, Tidligere behandlinger af Esrum Klosters godshistorie, Problemer i kildemateriale og kildeanalyse, Forkortelser og litteraturliste, Register til Frederiksborg Amts Historiske Samfunds årbøger 1985, 1986, 1987, 1988. 107 sider.

Årbog 1991 kr. 100,-
Mine år i Grønholt, Erindring om nogle af mine rødder, "Mine scene" fra Frederiksborg Statsskole, Tidsbilleder

fra en svunden tid, Erindringer fra min barndom, Min tidligste barndom og ungdom, Vi flyttede til Teglgårdslund, Besættelsen set fra en jernbanestation, En halvgammel sygeplejerskes ungdomsminder, Folkestrejken 1944 - set fra Hørsholm, Cirkus, gogl og market i Helsingør fra 1915 til 1940, Et kig ind i barndommens Eden. 198 sider.

Årbog 1992 kr. 100,-

Forord. Christian IV's kongevej fra Hørsholm til Nyrup, Kongernes Færgested - Jægerspris Færgesgaard, På vej til havs, Nordsjællandsk cyklisme i gamle dage, Hundestedbanen. 72 sider.

Årbog 1993 kr. 100,-

Arkæologi i Frederiksborg Amt 1983-1993. 153 sider.

Bøger udgivet af Frederiksborg Amts Historiske Samfund

Amtsudgaven af Danmarks Riges Breve. Pr. bd. kr 15,-

Ialt 5 hæfter er udkommet. Serien blev aldrig fuldendt.

Erland Gribso: Frederiksborg Amts Kirkeklokker. 62 sider. Særtryk af årbog 1934. Kr. 15,-.

Birthe Stig Jørgensen: Udskiftningen af Krongodset i Nordsjælland. Særtryk af årbog 1966. Kr. 25,-.

Poul Eller: Borgerne og billedkunsten på Chr. IV' s tid. 188 sider. Særtryk af årbog 1974. Kr. 100,-.

Henning Ring: Helsingør Rådhus. 86 sider. Særtryk af årbog 1976. Kr. 40,-.

Særtryk af årbog 1985: Hverdag, modstand og befrielse. Af Henrik A. Bengtson, Knud Christoffersen, Soren Ehlers, Jens Forup, Preben From, Borge Hansen, Esben Kjeldbæk, Bente Thomsen, E. Truelsen, Bjorn Verstege og Morten Weiss-Pedersen. 136 sider. Kr. 100,-.

FUSK

-Det er der nu skrevet en bog om.

Køb den før Deres arbejdsgiver!

Medlemmer af FAHS kan købe bogen på Helsingør Bymuseum, Sct. Annagade 36, 3000 Helsingør for kun **50 kr.** (normalpris 85 kr.).

Kenno Pedersen: Fusk. Helsingør Kommunes Museer 1995, 55 s., hft.

Ved Juletid

Tag på en hyggelig kulturhistorisk julerrejse i Nordsjælland i de gode gamle dage. Glem alt om nutidens stress og jag.

Poul Korse og Kenno Pedersen: Ved Juletid. Nordisk Forlag 1994, 79 s., hft. Rigt illustreret i s/h og farve.

Pris for medlemmer af FAHS kun 120 kr. (normalpris 170 kr.).

Lidt om Frederiksborg Amts historiske Samfunds første år og dets årbøger

Den 12. juni 1906 blev Frederiksborg Amts historiske Samfund stiftet ved et møde på Marienlyst i Helsingør. Det var bogtrykker Kristian Kongstad, der efter samråd med andre initiativtagere som ingeniør Frederik Kaas og redaktøren af Helsingør Avis J. M. Welsch, havde indbudt repræsentanter for resten af amtet til mødet. Her vedtog man de foreløbige love og valgte i henhold til disse en bestyrelse bestående af højskoleforstander Holger Begtrup, Frederiksborg Højskole, overlærer Carl Christensen, Frederiksværk, oberst H.W. Harbou, Kronborg, rektor dr. phil. Karl Hude, Frederiksborg Statsskole, ingeniør, vicekonsul Frederik Kaas, Helsingør, kunstmaler, bogtrykker Kristian Kongstad, Fredensborg, læge Th. Krarup, Vekso, kommunelærer Laurits Pedersen, Helsingør og endelig kommunesekretær Valdemar Seeger, Fredensborg. Bestyrelsen valgte oberst Harbou til formand, rektor Hude til redaktør af årbogen, konsul Kaas til sekretær og sekretær Seeger til kasserer.

Den 13. februar 1907 blev den første ordentlige Generalforsamling afholdt i Hillerød, hvor lovene endeligt blev vedtagne. Her udtrådte Laurits Pedersen efter eget ønske, og følgende nye bestyrelsesmedlemmer blev valgt:

Gårdejer Rasmus Christensen, Ramløse, amtsrådsmedlem, gårdejer J.P. Jensen, Bjellekjær, skoleinspektør P. Pe-

tersen, Hillerød og skoleinspektør cand. phil. J. Ernst Plesner, Helsingør. Til revisorer valgtes gårdejer Chr. Jensen, Danstrup og købmand Th. Obel, Helsingør og til decisor valgtes amtmand Greve Schulin.

Samfundets første årbog (for 1906) udkom i februar 1907 og var den eneste med Hude som redaktør. Han valgte at fratræde og blev erstattet af et redaktionsudvalg bestående af Begtrup, Petersen og Plesner. Årbogen, der i dag er ganske sjælden, indeholdt 3 artikler, nemlig dr. phil. Hans Olriks artikel om Tisvildeegnen i gamle dage, skolelærer Laurits Pedersens artikel om godt folk og uærligt folk i det gamle Helsingør, iøvrigt en af hans første artikler om den by, han siden skulle skrive så værdifulde værker om. Endelig skrev skoleinspektør P. Petersen om fattigvæsenet i Hillerød i gamle dage. Kristian Kongstad havde sørget for trykningen af denne første årbog, medens de følgende blev trykt i Helsingørs Centraltrykkeri i Stengade. Fra 1919 blev trykningen overladt C. Nordlundes Bogtrykkeri i Hillerød.

Samfundets årbøger er en ren guldgrube af historisk/topografiske oplysninger om Frederiksborg Amt, og i den snart lange række finder man også særudgivelser som Frederik Weilbachs bøger om Frederiksborg og Fredensborg Slot og Arne Sundbos værk om Frederikssund og Slangerup. **LBM**

Rundt i Amtet

Om Hesselø

Frederiksværkegnens Museumsforenings medlemsblad indeholder mange spændende artikler. Således er den lille Kattegat-ø Hesselø kommet i søgelyset i form af 2 artikler af bladet, nemlig af museumsinspektør Inge Bodilsen i nr. 1 1995 og Niels C. Pedersen i nr. 4. *LBM*

Hverdagsliv i Hillerød under Besættelsen

I serien af småskrifter fra Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune har foreningen i anledning af befrielsesjubilæet udgivet Eva Holm-Nielsens samling af beretninger om hverdagen i Hillerød. Forfatteren fortæller om indholdet i sit forord: "Det er almindelige menneskers og ikke frihedskæmpernes liv, der skildres. Sammen med 21 fotografier, hvoraf de fleste aldrig tidligere har været offentliggjort, giver interviewene et billede af dagliglivets trængsler og glæder, oplevet af Hillerødborgere. Små episoder og anekdoter fra april 1940 frem til majdagene 1945 viser, hvordan nogle af krigsårenes børn og voksne husker de fem år i Hillerød. De interviewede er Hedvig Jørgensen, Tove Olsen, Ivar Sonne Nielsen og Ely og Helmer Hansen". Bogen kan købes på Hillerød Bibliotek for 30 kr. *LBM*

Mennesker og natur omkring Farum

Farums Arkiver & Museer har udgivet den tredje bog i rækken af forslag til cykle- og gåture i Farums skønne omegn. Det er lokalhistorikeren Gudrun Lund Meyer, som inspirerer Farums borgere og andre interesserede til at udforske egnens kultur og natur i pragtfuld forening. Og

netop egnen omkring Farum er mange ture værd. Et stærkt kuperet område spækket med skove, marker og søer, får den besøgende til næsten at glemme vor tids lidt for veludviklede infrastruktur. Bogen giver forslag til 7 ture. Først Nørreskoven, der i forening med Furesø er noget af det smukkeste herhjemme trods larmen fra motorvejen. Videre føres vi ad spændende veje til Kulhus og Kollekolle for på tur 3 at gå rundt om Farum Sø. Dernæst besøger vi den dejlige Øvre Mølleådal; en tur, der viser, at Mølleåen er mere end strækningen fra Strandmøllen til Lyngby. Endelig besøger vi skoven Ganløse Ore, som er en ren kulturskov plantet på gammel overdrevsjord. Denne herlige skov byder på masser af kultur som stendiger, gravhøje og ældgamle hulveje. Netop hulvejene har optaget mange folk, og topografen Børge Johannes Steiner har ligefrem udgivet en bog om Oldtidsvejene i Nordsjælland (1984), som dristigt bygger på mange af disse hulveje, som han har fundet på sine vandringer i skovene. Gudrun Lund Meyer slutter sine ture i Nyvang med de skønne gamle bøge. Bogen er ledsaget af gode skovkort og et par topografiske kort. Kun mangler een ting: Et oversigtskort for alle os, der ikke bor i området! Klogeligt er bogen blevet husstandsomdelt i Farum Kommune, men vi andre har da heldigvis mulighed for at købe den hos boghandleren. *LBM*

Forsidebilledet:

Stråtækte fiskerhuse ved vintertide. Udsnit af tegn. af B. Dahlerup (Dansk Folkemindesamling)